

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 14 K. — f.
 Hat óra — — 7 K. — f.
 Három óra — 3 K 50 f.
 Egyes számok ára 30 fillér.

BARS

HIRDETÉSEK

centiméterenként — 4 fillér.

Nyittéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötésben levő hird. irodák árendjében részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELLEŐS SZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációt a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Barsvármegye kormánybiztosa.

(K.) A kormány Barsvármegye főispáni teendőinek ellátásával megbizta és a vármegye kormánybiztosává kinevezte **Bartos Jánost**, az aranyosmaróti választókerület volt országgyűlési képviselőjét, az egész vármegyében általános szeretetnek és tiszteletnek örvendő férfit, akit nyílt szívvel s őszinte örömmel üdvözlünk nyakas, kuruc vármegyénk élén.

Bartos János nehéz és válságos időkben veszi át a vármegye vezetését. A vármegye kormányrudjához ma egész férfiú kell, ki önfegyelmű, erős akarattal, megalakulást nem ismerő, kötelességét minden körülmények között bátran és önfeláldozóan teljesítő szilárd jellemmel, a gondviselésre bizott vármegye népeivel együttérző, annak ügyes-bajos dolgai iránt melegen érző lélekkel bír. Mert a népköztársaság a népek szövetségén alapszik, amelybe harmonikusan illeszkednek bele az egyének nemzeti, vallási és elvi különbség nélkül. Sok és száz felé kell tekinteni a kormánybiztos szemének, ezer és ezer megoldatlan kérdés tornyosul elébe, mert nem kell elfeledni, hogy a kezdet kezdetén állunk, amelyen a kormánybiztos-főispán követendő útját nem jelzik régi határkövek, utmutatók. Az új kormánybiztos-főispán ismeretlen tájon, járatlan utakon bizonytalan jövő felé halad. Minden erejére szüksége van egy tetterős, nagy elhatározásokkal és akarással telt férfileleknek, hogy el ne tévedjen a kétes jövő útvesztőjében, hogy megtalálja a helyes és az utána jövők által követendő utat, mely a vármegye összes népét a boldoguláshoz, a szebb jövő felé vezet.

Nem habozunk kimondani, hogy **Bartos János**, akire a mi választásunk esett, s aki felé a kormány bizalma fordult, az a férfiú, akiben bőven megvannak ezek a tulajdonságok, akit ezeken felül az a nemes ambíció is vezet, hogy mint a magyarnépköztársaság-kormányának vezetője kinevezett első barsi főispán oly példát teremtsen ebben a vármegyében, amelyet a jövő kormánybírói is követésre méltónak találjanak.

A vármegye meleg szívvel, megértő elmével mond neki Isten hozottat. A mienk, Barsvármegyéé volt ő azelőtt is, amikor még csak annak egyik kerületét képviselte,

mert már akkor is melegen érdeklődött annak közügyei iránt. Ismeri népünk vágyait, törekvéseit, gondolkodásmódját és érzületvilágát, ismeri a városok és községek fejlődésképeit, a közszükséglet minden ágát; ismeri a vármegye vezető s irányító férfait, bírja ezek rokonszenvét s így teljesen felkészülve veszi kezébe a kormánybiztosi hivatalt, a főispáni vezető, ellenőrző és gyámolító teendőket, hogy a vármegye hajóját a biztos révbe vezesse a tornyosuló viharok elől.

Szeretetünket és bizalmunkat immár amúgy is bírja. Egyebet nem előlegezhetünk neki, mint jó kívánságainkat, amelyekkel az Isten áldását kérjük működésére. A világháború sok keserű megpróbáltatásai közepette leszűrődött igazság az, hogy nem bizhatunk senki másban, mint a jó Istenben s önmagunkban. Tetterős kormányzó férfiak kellenek a vármegyék élére, kik energikus, bátor fellépésükkel megtartják bennünk a magyar nemzet államalkotó s államfenntartó képességeiben való hitünket, kik megértetni tudják mindenkivel, hogy a magyar népköztársaság nem tesz faji, nemzeti, vallási kivételeket a területén lakó népek között, hanem egyforma jogokat biztosít mindenkinek. Erre a hivatásra szinte predestinálva látjuk **Bartos Jánost**, mert hiszen ő is a nép gyermeke, ki gyermekkorától kezdve élte és dolgozott, — most sem fog megfélemleni rólunk, mikor a vármegye élére került, mint a kormány bizalmas embere.

Kívánjuk, hogy a legteljesebb siker koronázza vállalkozását s hivatali működése a vármegye jövő nagyságának erős, megingathatlan talapzata legyen. Ebben a reményben fogadjuk őt szívből jövő Isten hozottal!

Uj eszme — uj hitvallás.

Irta: Dr. Horti Dezső, az orsz. rad. párt tagja.

Az összes létező viszonyok megbolygatása, az állami és társadalmi rendnek ama felforgatása, amelyet kivált az utolsó században a kapitalizmus okozott, — a legkiválóbb elméjében és szívében olv. forrongást idézett elő, mely a dolgok új rendjére vágyott **Werner Sombart**.

A társadalom pillérei időnként meginognak; nagy tartó oszlopok elvesztik szilárdságukat. Uj eszmék, uj hitvallások, uj akarással forró hevülése új rendet, új világot teremtenek. A proletárok egyesülnek s a kisa-

játítók kisajátították. S a régi rend — mint hasznavehetetlen — a lomtárba kerül. . .

A pogány ókor az élet és az individuum imádása, — tomboló, féktelen életszeretet, — mely később zabolátlan, buja gyönyörhajhászássá fajul. Az erkölcs alapelvei, a társadalmat fenntartó erők gyökerükben meg-
 inognak. . . s a pogány ókor határán megjelenik Krisztus, aki gyönyörhabzó életimádás helyett valami szomorú, lemondó, önmagába mélyedő, az örömtől a halálba forduló életfilozófiát prédikál. Uj eszme, uj hitvallás.

A középkor sötét századain át bilincsheverten küzdök az életszeretet; a földi ember legbensőbb sajtása — az el nem pusztítható életakarás. A katolikus középkor hosszú évszázadokon keresztül az ég felé fordul s a jövő élet reményében a föld a nyomor sivataga lesz. Jö a renaissance — ókori eszmék feltámadása — és visszaadja az embert önmagának. Földi dolgokról elmélkednek újra — isten országa helyett földi országokról, a mennyi manna helyett a földi kenyérről, a mennyi üdvözülés helyett a földi jólétről. Uj eszmék, uj hitvallás. . .

Az újkor nagyszerű lendülete véres katasztrófába ful. A kapitalisztikus gazdálkodás a nagy néptömeg nyomorát jelenti, s az imperialisztikus világpolitika örületes verontást okoz.

A XX. század második tizedében megbomlott harmóniájú államszörnyetegek egymásnak rohannak, s a véres viaskodásban „az élet és a vagyon véres hekatombái közt az emberi élet legnemesebb erői — a tudomány és művészet elhallgattak, és minden megdermedt, ami az öröme, az érzés, a szabadságnak és a jólétnek gyermeke volt.” (Jászi.)

A társadalom pillérei újra meginogtak. Uj eszmék kellenek és uj hitvallás, hogy az élet, az örök élet segíthessen a dolgokon.

. . . Most a szociális eszmék végleges diadala következik. Minden ember ember, egyforma joggal az életre, a munkára, az élet javaira. Nem lesz joga többé senkinek arra, hogy munka nélkül daskalkodva éljen. . . nem lesz többé senki olyan pária, hogy véres veritékével csak a nyomort örökítse át utódaira. Uj eszme, uj hitvallás!

Minden társadalmi baj oka a magántulajdon s a szabad verseny, — tanítja a szociálist. Amíg a magántulajdonra s az erősebb feltétlen jogán alapuló szabad versenyre van építve a gazdasági rendszer, — a súlyos bajokon nem változtathatunk. Töröljük el a magántulajdont, vessünk véget a zabolátlan szabad versenynek, melyben az erősebb megfojtja a gyengét. Majd akkor eljő az új világ, szabad emberek szabad társasága, minden érték új felvirulása, az óhajtott ígért földje, miről bölcsős kora óta ábrándozik az ember s az emberiség.

Marx — a szocializmus prófétája formulázta a tant és a biztosan eljövendő dolgok közé állította a szocialisták végső reményességét: a szocialista államot. Ő a legnagyobb és legelterjedtebb vallás prófétája, — bár ő maga tiltakozna legjobban az ellen, hogy prófétának nevezik. A próféta dogmákat hirdet, én az igazságot csak elmondom, nem hirdetem. Az igazságé, az örök igazságé minden érdem... — tán ép azt mondaná.

Minden jószág úgy keletkezik — azt tanítja Marx, hogy az emberi munkaerő, a subiectiv termelő eszköz, — az anyaggal, az obiectiv termelő eszközzel egyesül. Az asztalos munkaereje feldolgozza a fát, a lakatos a vasból zárat csinál stb. Az ideális állapot az, mikor minden jószág, minden munkatermék azé, aki termelte. A tulajdonnak ez a klasszikus formája — ahogy ő nevezi; egyben az egyedüli emberhez méltó magántulajdon forma.

A társadalom fejlődése azonban e klasszikus tulajdonforma kiküszöbölésére vezet. „A fejlődés elszakítja a munkást az ő termelőeszközöitől (anyag és szerszám) és átváltoztatja őt birtoktalan proletárrá, míg a termelő eszközök aránylag csekély számú tökéletes és nagybirtokos kizárólagos monopóliumává lesznek” — jelenti ki az erturti program a tiszta marxi értelemben.

Két fajta ember van tehát a modern társadalomban. Az egyik a tőkés, aki a termelés eszközeit tulajdonában tartja, és e legtöbbször igazságtalan és indokolatlan tulajdon-monopólium révén minden hasznot és minden értékötletet — mit a munkás szerez — bezsebel. A másikat fajta ember a marxi értelemben vett proletár, kinek semmije sincs a munkaerején kívül s aki ezen munkaerőt — hogy magát és fajtát fenntarthassa — bérbeadja a tőkésnek. A tőkés a bér munkás munkaerejéért épen csak annyi bért fizet, hogy magát és fajtát a proletár fenntarthassa. Nyomorult éhbért! Viszont a proletár-szerzette minden hasznot lelkiismeret nélkül eltulajdonit.

Két osztály harcol tehát — a proletár-osztály, a tőkétlen munkások osztálya s a tőkésosztály, a munkátlan tőkésosztálya. Két osztály: a jövedelem nélküli munka s a munkanélküli jövedelem. Két világnézet: — a munka megbecsülése és a munka megvetése. Két társadalom: a dolgozók és herék társadalmá.

Nem lehet kétséges, hogy hol az igazság és hol lesz a győzelem?

Nem lehet kétséges, hogy a győzelem a dolgozóké; nem kétséges, hogy a heréknek el kell pusztulniok, vagy dolgozókká válniok. Am az ut hosszú odáig s az akadályok — mikkel a dolgozó munkásnak meg kell küzdenie — igen nagyok.

Nem kétséges, hogy a modern társadalomnak súlyos hibái vannak. Am nem szabad szemet hunyni jelentős előnyei előtt. A magántulajdon nemcsak a munkásosztály kizsákmányolását jelenti, hanem az egyéni munkakedv hatalmas ösztökéjét, — a szabadverseny nemcsak a gyöngét fojtja meg, de az egyéni, az individuális értékek nagyszerű kivirulását is előmozdítja.

A modern társadalomnak vannak értékei — mik fenntartandók és átvendők a jövő fejlettebb társadalmába; a polgári társadalom — a magántulajdon s a szabadverseny alapján fenntartandó és ez alapokon fejlesztendő tovább, — tanítja a radikálizmus.

A feudális Magyarország nem változhat

máról-holnapra szocialista Magyarországgá, — mert ez a bolsevizmust, a tökéletes anarchiát jelenti, — tanítja a magyar radikálizmus. Az orosz példa nyilvánvaló, s az orosz állapotok intenek: — ahol a társadalom meg nem elég érett a szocialista eszmék befogadására, ahol az osztályok közti tátonog szakadékot nem hidalta még át a hosszan fejlődő megértés aranyhidja, — mint Oroszországban, ott a szocialista eszmék tökéletes felfordulást okoznak s a szocialista ideál, a termelés maximálisra fokozása helyett bedől a termelés csődje; a szervezetség öntudatos, büszke fegyelme helyett a fejvesztettség pokoli chaosza.

A forradalmár ifju Marx öreg korára a kapitalista fejlődés elméletét állította fel. A revolúciós ifju Marx evolúciós lett.

„A megrohanások... a forradalmak kora lejárt. Ahol a társadalmi szervezet teljes átalakítása forog kérdésben, ott a tömegnek magának kell felfogni, hogy miről van szó. De hogy a tömegek megértsék, mi a teendő, ehhez hosszú, kitartó munkára van szükség...!” — írja Engels. A forradalmi szocializmusnak ime a viszonyokhoz kellett alkalmazkodnia, — evolúciós szocializmussá kellett válnia.

A radikálizmus — bátran kimondjuk — semmi egyéb, mint a viszonyokhoz alkalmazkodó evolúciós szocializmus. Mert „hosszu kitartó munkára van szükség... Lassu, lépésről-lépésre haladó munkára. A forradalom kiszámíthatlan iramos lendülete helyett, a fejlődés biztos, határozott, megállás nélkül való törtető előnyomulására. Az új eszmék és új hitvallások elterjedésére — mélyen a szívek és az elmék mélyén, hogy eljőjön az új rend, az új társadalom, az új és boldog Magyarország.

A Lévai Nemzeti Tanács főbb határozatai.

A T. intéző bizottságának f. hó 9-iki ülésén hozott határozatok:

1. A Tanács örömmel vette tudomásul, hogy a kormány Bartos János volt országgyűlési képviselő nevezte ki Barsvármegye főispán-kormánybiztosává.

2. A T. röpirataival a jövőben a kormány szándékai irányában fog dolgozni.

3. A Tanács megállapítja, hogy a foglyokkal való emberséges bánásmód érdekében — élelmezésvizsgálat címén — pénzületi áldozatokat hozott.

4. A T. megnyugodva veszi tudomásul, hogy Léva nem esik bele a demarkacionális vonalba.

5. T. kéri a rendőrséget, hogy a köznyugalmat rendkívül izgató eseteket (élesztővel való visszaélés stb.) fokozott éberséggel ellenőrizze s a vétkesekkel szemben a legszigorubbán járjon el.

6. A T. a leszerelő katonák élelmezési költségének többletül 127 K-t utalt ki Seltam Emiliának.

7. Körmöcbánya város a Felvidéknek Magyarországtól való elszakítása ellen egymillió aláírást kíván a békekonferencia elé terjeszteni. A T. felkéri Köveskúti Jenő tanítóképző-intézeti igazgatót, vállalja intézeti növendékekkel a küldött iveken való aláírás-gyűjtést.

8. A T. felkéri a polgármestert, hogy a Haditermény Rt. itt levő gabonáját biztossítsa a lévai ellátatlanok részére.

9. A T. felkéri a főkapitányt a Léva menekülők köteles jelentkezésének szigorú végrehajtására.

A Lévai N. Tanács plenumának f. hó 12-én tartott rendkívüli ülésén hozott határozatok:

1. A T. a nemzetőrség fizetésének kiegészítése dolgában a tárgyalást az intéző bizottságra és egy 6 tagu katonabizottságra bizza. A katonabizottság tagjai: dr. Novotny

Ernö, Kohn Ede, Eckhardt János, Melicher Sándor, Ledényi István és Csuvara István. A T. ezeket egyuttal a L. N. T. és az intézőbizottság tagjaiul választotta.

2. A T. a belügyminiszter leirata tárgyában megkeresi a földmivelők körét, hogy vegye számba a parlagon heverő földeket, hogy azok megmunkálásáról intézkedés történhessék.

3. A Tanács az élelmiszereknek Léváról való elszállítása ellenőrzésére és a multheti esetek megvizsgálására bizottságot küld ki Fekete József, Bonyhády Ferenc, Nyiredy Géza, Kohn Ede és Kopcsán Mihály személyében.

4. A T. kéri a hatóságot, hogy az érsekújvári példa mintájára a lehetőséghez képest — karácsonykor juttasson 1-1 kiló nullás lisztet a lévai ellátatlanoknak.

5.) A Tanács Kopcsán Mihályt megválasztja az árvizsgálóbizottság jegyzőjéül.

4.) A T. kéri a hatóságot, hogy a nagy surányi cukorgyárból hozott értesítés alapján járjon utána, hogy Léva város ne maradjon cukor nélkül.

Dentumoger.*)

Elvette vénhedt táltosi gondot,
Kenetlen papja az új igéknek,
Véres jonhákból¹ jövendőt mondott:

— Nem szökkik nyusztos vadász neszére
Szarvasa, dánja Dentumogernak,
Nem pezsdül harcra Nimródék vére.

Megjön a Béke, a kiüldözött...
Ijgedt galambként rebben az űrben,
Szétzüllött népek jaj s romok között.

... Tanácsra gyűlnek új Pusztaszeren
S tanakvó népek véres homlokán
Testvéri csókok rózsája terem.

Bábelünk tornyán török a falat:
Nem kérdik többé: mely anya szülte,
Biborban élt-e vagy ponyva alatt?

Egy célra törtet szívünk és eszünk;
Szent hangyabolyban a Duna mentén
Proletár álmok hazája leszünk.

Ki meri hinni, hogy nincsen jogunk;
Szép Hunniához a szittyá rögön?!
Bízzál, Testvérem, mi élni fogunk!²

Krusevác, 1917.

VÁNDOR KÁROLY.

*) Ezt a verset még a háboru java dühében irattam; mért nem közöltem annak idején? — érthető...
V. K.

¹ Jonha = belső részek (Sz.)

² Mint a jövőnek bámulatos megsejtését kövöltük ezt a verset. (Sz.)

Körmöcbánya a Felvidék elszakítása ellen.

Körmöcbánya város — mint ezt lapunk előző számában közöltük is — legutóbbi közgyűlésén erélyesen állást foglalt a cseheknek Magyarország ellen irányuló annexiók törekvésével szemben. A városban egyuttal nagyarányu mozgalmat indítottak, hogy Felsőmagyarország népe egységesen foglaljon állást a Felvidék elszakítása ellen. A wilsoni önrendelkezési jog értelmében megszólaltatják egész Felsőmagyarország népeit Egymillió tiltakozó aláírást tartalmazó albumot akarnak küldeni a nagy békekonferenciára. Wilson elnököt sok elhatározására éppen ilyen aláírás-gyűjtemény birta.

A mozgalom vezetői felhívják mindazokat a felvidékieket, akik szívükön viselik az ország sorsát. Irják nevüket és foglalkozásukat anyanyelvükön a tiltakozó ivre. Az aláírás céljából a felvidéki városokban és falvakban szétosztott ivek „Polgármester Körmöcbányán” címre küldendők vissza. Az aláírásra ivek ugyanonnan rendelkezők. A tiltakozó aláírásokkal ellátott ivek gyűj-

teményében Felsőmagyarország népei a következő kérést terjesztik a nemzetközi békekonferencia elé:

Mi aluliroitak, tótok, magyarok és németek, Magyarországnak azon területén születünk vagy telepedtünk le, amelyet most a csehek erőszakkal a maguk államához akarnak csatolni. Apáink és mi is együtt harcoltunk és szenvedtünk, együtt dolgoztunk országunk megvédéséért és jólétéért. Most pedig ezer éves szabadságot és függetlenséget. Az önmegrendelkezési jognak Wilson elnök által kifejezett értelmében kijelentjük, hogy mi hazánk eddigi határai között kívánunk testvéri egyetértésben és jogegyenlőségben élni. Az új, demokratikus Magyarország teljes mértékben tisztosítja számunkra anyanyelvünk korlátlan használatát és a kulturális autonómiát minden téren, különösen a közoktatás terén. Megdöbbenéssel értesültünk azokról a merényletekről, amelyek ezeréves hazánk feldarabolására irányulnak és amelyek az általunk lakott földet Csehországhoz akarják kapcsolni. Ez a föld a mi földünk, az itt levő kulturális intézmények, bányák, gyárak a mi munkánknak eredménye. A mi általunk, tótok, magyarok és németek által lakott helyek annyira össze vannak fonódva, hogy senki sem vonhatná meg közöttük a nyelvi határvonalat. Minden olyan kísérlet, amely ilyen vonalat akar a huzni és magyarországi területet Csehországhoz csatolna, évszázadok óta őseink verejtékével megtermékenyített földet juttatna erőszakkal egy számunkra idegen népnek, a csehnek uralma alá. Földünket a természet, bennünket ezeréves történelem és közös gazdasági érdekek fűznek össze. Ezért mint egy ember önként és minden rábeszélés nélkül az egész világ előtt tiltakozunk a cseheknek ránk irányuló hatalmi törekvései ellen. Békés szomszédságban akarunk élni a cseh köztársasággal. De mi és utódaink mindig kiáltó igazságtalanságnak és soha nem gyógyuló sebnek érezzük, ha évszázados közös küzdelmek és négy évi súlyos háború után megfosztanak végre kivívott függetlenségünktől, ha földünket és bennünket elszakítanak hazánktól. Appellálunk az egész világ igazságérzetére és kérjük a nemzetközi konferencia összeülő tagjait, ne szolgáltatassanak ki bennünket idegen hatalmi vágyaknak, hanem biztosítsák számunkra a szabad emberi és nemzeti fejlődés feltételeit Magyarországon eddigi határai között.

Elnöki jelentés *)

Négy év óta dúló világháború végére megszűnt. Habár hadaink az ellenség területén diadalmasan küzdöttek; eddig ki nem derített okoknál fogva, a háborút mégis úgy elvesztettük, hogy kénytelenek voltunk kegyelemre megadni magunkat.

Siralmas helyzetünket nem tudom elég sötét színekkel festeni; de nem is kell; sötét gyász ül minden honfi keblében, hisz a legyőzöttek minden szenvedése csak ezen túl fog teljes sullyal reánk nehezedni. Összekötött kezekkel, fogcsikorgatva kell tünnünk, hogy szomszéd, kis államok a békés meg egyezés iránti kívánságunkra hetyke gunnyal válaszolnak s rablási vágyuktól hajtva, fegyveresen törnek reánk, védtelenekre, szét akarják darabolni hazánkat és osztozkodni akarnak rajtunk.

Nagy bünt követtünk el; kihalt belőlünk a hazaszeretet, kiveszett a magyar nemzeti öntudat, megszűnt a magyar fajszeretet. Elfajult a magyar, gerincznélkülivé, erkölcsatlenné lett; nem törődött hazájával, magyarok érdekeivel, feláldozta azt, meghunyászkodással tűrte, hogy a nemzetiségek lázító felülkerekedjenek, sőt alku útján a jogosan megtorló kezeket is visszatartotta. Ezért kell meglakolnunk, ezért sikerül az izgatónak a nemzetiségek azon részét is, akik ezer éves közös hazánkhoz ragaszkodnak, karjaikba hajtani.

Van-e kivezető út s ha van, merre van az? Nem tudjuk még. Be kell várunk, míg

*) A F. M. K. E. lévai városi és járási választmányának e hó 8-án tartott ülésén beterjesztette: *Ordódy Endre*, elnök.

végleg eldöntik sorsunkat. Majd ha büneinkért súlyosan vezeklünk s a vezeklés folytán a tiszta erkölcs alapjára visszatértünk, akkor önként fog kinálkozni az út, melyen haladnunk kell.

Nem szabad kétségbeesnünk! Ha igaz, amit hirdetnek, hogy minden nemzetnek önmegrendelkezési jogát biztosítják, akár kihasítják a nemzetiséglakta területeket és elviszik, akár föderatív uton meghagyják integritásukat, hazánkra s így egyesületünkre is nagy feladat vár, megmenteni és oltalmazni kell véreinket a nemzetiségek beolvasztó törekvései ellen.

Ezt a nagy feladatot sikeresen csak akkor oldhatjuk meg, ha a hazaszeretet szívünkben annyira fellángol, hogy ha kell, életünket is feláldozzuk a hazáért; ha a magyar nemzeti öntudat teljesen kifejlődik s a magyar faj szerete izzóvá lesz szívünkben: akkor megtaláljuk a kivezető utat, mert akkor a tiszta erkölcs alapjára visszatértünk.

Ébresszük fel és gondosan ápoljuk szívünkben a hazaszeretetet, fejlesszük a magyar nemzeti öntudatot: tegyük izzóvá a magyar faj szereteit, emeljük a magyar nemzet kulturáját olyan magas színvonalra, hogy az a nemzetiségek és a szomszéd fejletlen államokra is kihasson!

Ha ezen az uton haladunk, bármily siralmas helyzetben is vagyunk most, nem kell kétségbeesnünk, nem kell elcsüggednünk jövőnk felett, mert akkor költőink szavai teljesednek: „A bátor nem fél... a korporsóból kitör és eget kér.” És: „Nem veszhet el bármely sors alatt, ki soha el nem csüggedett!”

Fel tehát a nagy munkára! Tömörülve dolgozzunk kitartóan, fáradhatatlanul és a haza fényre derül!

Léva, 1918. december 7.

Ordódy Endre,
elnök.

Garamvölgyi levél.

Tisztelt Polgártárs!

Reméllem, hogy — amennyiben nem menekültél el — pár sorom a legjobb felelemben talál.

Vége *polgárok* és *társak* lehetünk egy suba alatt. Mindemellett nem tudom leplezni bosszuságomat a rendzavarok miatt. Pedig, hidd el, ha az ember bosszus, egyuttal haragszik is s a haragnak bot a vége. Ezt azonban nem akarom. (Léven t. i. a botnak két vége.) Itt csak egy segít: szervezkedjünk. Vegyük például a vonatot. Az ember úgy érzi magát benne, mintha egy kártyabarlangban gibicelne; lesi, hogy mikor fogják kidobni. A szénmizériaért jájongnak mindenütt, pedig nem szén, hanem rend hiányzik. Ha rend lesz, szén is lesz; ha nem lesz rend: — a rendtelenség fog nekünk *befüteni* (Ön még nem izzad?) Itt az idő szervezkedjünk mi is. Szervezzük meg a „Garamvölgyi utazópolgárság Ligáját.” (A többi völgy s hegy csatlakozzék...) Mihelyt valaki belép a vonatba, azonnal tagja lesz a ligának s mihelyt leszáll, kilép a ligából is. A liga tagjai szigorúan felügyelnek a rendre, üldözik és ki kacsagják a forradalom ellenségeit. Ha a *nép* az ur, legyünk hát *urak!* Pusztítsuk ki — ha kell patkányméreggel — a trágárságokat. Mi a *felséges nép* akarunk lenni!

A magam részéről felhívom a Vasutas Szindikátust ezirányú demokratikus elveim s módszerem átültetésére. Ezek tág vázlatban:

1., Ha valaki a vonaton kitör egy ablakot: töressék ki valamennyi. Hadd tudja meg az ipse, mit tesz az „Zúgot” kapni...

2., Aki a vonatból lödözget: küldessék egy mesterséges frontra.

3., Szénhiány esetén a rendetlenkedők felváltva tolják a vonatot. (Ennek ellenében gyerekkjeggyel utazhatnak.) stb.

Bizony, Tisztelt Polgártárs, tatárjárás óta még nem néztem ki így.

Te félsz? Én nem félek!

Kigyószisz.

Különfélék

— **Benczky Ödön.** Bars és Esztergom vármegyék főispánját barsi főispáni állásától a kormány felmentette. Rövid ideig állott vármegyei élén, de ez a rövid idő is elég volt neki arra, hogy magát velünk megszereztesse, nevét tiszteltté és becsültté tegye, Bars vármegye közéletének minden mozzanatáról mindig, személyesen igyekezett magának meggyőződést szerezni, ezért mindenről alaposan tájékozva volt s közügyeink irányításában mindig a legnagyobb ambícióval vett részt. Most, amidőn főispáni állásából távozik, lehetetlen úgy elválnunk, hogy őszinte köszönetet ne mondanánk neki meleg érdeklődéseért, vármegyénk és városunk boldogulása érdekében kifejtett nemes buzgalmaért. Most már távozik tőlünk, de tisztelőnk és szeretetünk tovább kíséri őt s azon reményünknek adunk kifejezést, hogy velünk szemben tanúsított szives barátságát a szomszéd Esztergomból és érezni fogjuk.

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. város képviselő testülete e hó 10.-én, délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, amely a tárgysorozat előtt a legmélyebb részvételt fejezte ki *Torma Lajos*nak, a város buzgó pénztárosának, elhunytá felett. A polgármester bejelentette, hogy a leszerelő lévai katonáknak a város kötelese előlegképpen kifizetni a hadügyminiszter által megszabott járandóságokat. Ez az összeg körülbelül 360 ezer korona. Mivel azonban a város pénzzel nem rendelkezik, a közgyűlés a polgármester indítványára elhatározta, hogy az említett összeg részben a helybeli négy pénzintézetből, részben pedig magánosok által önként felajánlott előleges kölcsönből fedeztesék. Végül a közgyűlés azon óhajlásának adott kifejezést, hogy a város képviselő-testületének tagjai a legszélesebb körben működjenek közre a rémhírek terjesztése ellen.

— **Demarkációs vonal.** A hadügyminisztérium 32931/eln. karhatalmi 1918. sz. alatti rendelettel jóváhagyott demarkációs vonal: Dévény, Bazin, Kissenkőc, Ciffér, Fodlyó, Szered, Érsekújvár, Zsitvafolyó, Verebély, Garamkovácsi, Bát, Hontnémeti, Litva, Lesd, Losonc, Tamási, Nyustya, Nagyrőcze, Betlér, Szomolnok, Gölniczfolyó, Margitfalva, Hernádfolyó, Sárosmege déli határa, Zemplénmege határaig. Balszecs, Töketeres, Sólimes, Szobráncz, Vihorlát 174 magaslati pont, Homonnán át Laborcza folyó mentén a határig.

— **A F. M. K. E. választmányi ülés.** A F. M. K. E. lévai városi és járási választmány a f. hó 8-án, Lévan, a kaszinó nagyertermében *Ordódy Endre* elnöklésével évnegyedes ülést tartott, amelyen a tagok igen szép számmal vettek részt. Az elnök által beterjesztett és felolvasztatott hazafias érzelmű jelentést, melyet lapunk mai számában közlünk, a választmány észrevétel nélkül tudomásul vette s azt egész terjedelmében a jegyzőkönyvbe foglaltatni határozta. Tekintettel azon szomorú körülményre, hogy a csehek Felsőmagyarország legnagyobb részét katonailag meg fogják szállni s ezért a gyűlékezési jog korlátozva lesz, sőt az egyesületnek működése is szünetelni fog s talán meg is szűnik, — a választmány a folyó évi számadásokat csonkán dec. hó 5-ikéig zárta le. A választmány a megvizsgált és helyesnek talált számadások alapján a felmentvényt megadta és a bizonytalan jövőt véve figyelembe, az 1920. évre nem is állapította meg a költségvetést. A választmány megbizta az elnököt, hogy az egyesület tulajdonát képező összes értékek biztonságba helyezéséről teljhatalmulag intézkedjék. Hála köszönetét fejezte ki a választmány *Harkányi Gyula* főszolgabírónak, *Boleman Vilmos* tb. főszolgabírónak és *Kotték Ferenc* egyesületi titkárnak azon buzgó működésükért, hogy a táncgedélyek kiutalása és tagok gyűjtése címén 4695 korona összeget juttattak az egyesületnek. Az előző közgyűlés *Madarassy Istvánt* választotta meg pénztárossá, aki azonban az oknál fogva, hogy lévai tartózkodása bizonytalan, az állást őszinte sajnálatára nem fogadhatja el, — ezért a választmány megbizta az elnököt, hogy saját hatáskörében intézkedjék a pénztárosi állásnak ideiglenes betöltése iránt.

— **Léva város kölcsona a polgárságtól a leszerelő katonák kielégítése végett.** A képviselőtestület meghatalmazása folytán a fenti célra a Polgármesterhez szombaton d. u. 4 óráig az alábbi magán kölcsönök lettek beszovaltatva s a városi pénztárba befizetve: Boros Gyula 6000 K, Kürti Gusztáv 15000 K, Knapp Ignác 6000 K, Lévai Keresk. Bank 50000 K, Phoenix sz. gy. 50000 K, Barsvármegyei Népbank 25000 K, Engel Gyula 10000 K, Vámos Mór 4000 K, Trebits Ignác 5000 K, Sztreicher József 5000 K, Knapp Dávid 20000 K, Steiner Sándor 5000 K, Kempfner Jakab 5000 K, Reitmann Ignác 5000 K, Reitmann Izidor 3000 K, Schubert Pál 1000 K, Holmann B. 2000 K, Kertész Lajos 1000 K, Fertikó József 2000 K, dr. Frommer Ignác 2000 K, dr. Prizner Gyula 2000 K, Weisz József 3000 K., dr. Balog S. 10000 K, dr. Mauthner J. 2000 K, Schoeller urad. 20000 K, Weisz Gyula 5000 K, Weinberger Zsigmond 3000 K, Sugár Mór 5000 K, Weisz Miksa 1000 K, Amstetter Imre 1000 K, Bakó Ferenc 1000 K, Silbinger Zsigmond 3000 K, Blumenthal J 3000 K, Schönstein H. 2000 K, Goldstein H. 2000 K, Schwartz Bern. 4000 K, özv. Friedmann Samuné 1000 K; összesen: 290000 K.

— **Holló Lajos arcképét** Kunfélegyháza város képviselőtestülete megfestette s múlt hó 24-én egy diszközgyűlés keretében leplezte le a város dísztermében. **Holló Lajos**, a Károlyi-párt éltető lelke s vezetője volt, kit nemcsak rokonsága révén, de mint törhetlen függetlenségi politikust nálunk is jól ismertek, szerettek, mert minden erejét, tehetségét a magyar függetlenség eszméjének áldozta és nem hódolt be Bécsnek a neki kínált címért, rangért, dus jövedelemért, fényes pozícióért, egyedül a halál tudta kezéből kicsavarni a kurucok lobogóját. Petőfi Sándorral együtt vallotta szülőföldjének Fél-egyháza városa s mindkettő eszméje győzött, — a világszabadság. Életében sok üldözést szenvedett, Halála után is félték tőle. mert arcképét, melyet Félegyháza már régebben megfestetett, nem lehetett elhelyezni, ott kellett hagyni a levéltárban porosodni. A diadalmas forradalom Holló Lajos eszméit feltámasztotta sirjából s igazságot szolgáltatott neki. — A diszközgyűlésen ott volt a város apraja nagyja, Károlyi miniszterelnök lelkes táviratot küldött az ünnepségre. Fél-egyháza városát őszinte örömmel köszöntjük ez alkalomból. Legyen büszke mindenkor Holló Lajosra, a nemzeti szabadság e törhetlen bajnokára.

— **Hadigondozottak és rokkantak karácsonyi segélye.** A Hadigondozottak Országos Szervezete küldöttségének az *Est* szerint **Kunfi Zsigmond** miniszter kijelentette, hogy a hadigondozás alatt állók, valamint a rokkantak *karácsonyi segély címén fejenként 150 koronát, gyermekeik pedig egyenként 50 koronát fognak kapni*, a szüretlen árvák pedig fejenként 100 korona külön segélyben részesülnek. Kijelentésbe helyezte továbbá a népjóléti miniszter, hogyha csak erre technikai lehetőség van, a hadigondozottak még karácsony előtt megkapják vissza menőleg a felemelt hadisegélyt is. Közölte végül a miniszter a küldöttséggel, hogy a rokkantak és özvegyek, valamint családtagjaik állandó segélyezését államosítani szándékoznak és ez ügyben most folynak az előkészítő munkálatok.

— **A lévai szociáldemokrata párt** múlt heti zászlóbontásának híre, amit sok helyen sánda, rossz szemmel néztek, amit hatóságaink ideges, ijedt gesztusokkal fogadtak, az első tagfelvétel napján Léva város jogfosztott, elnyomott, kiuzsorázott proletárjai oly tömegesen jelentkeztek, hogy hatalmas gyűléssé fejlődött, melyből nagy számú hallgatóság a helyiség szűk volta miatt az utcára kirekedt. A vendégként jelenlevő **Bilcsék József** rendőrkapitánynak módjában volt a tömeg fegyelmességéről, a hozzászólások tárgyilagosságáról meggyőződni, hogy egy ön-és céltudatos tömeggel áll szemben, ki az első népkormány által alkotott jogokkal tud és akar élni. Meggyőződhetett arról, hogy a szociálisták nem rombolni, hanem építeni akarnak és építenek is. Meggyőződhetett arról is, hogy a szociálisták nem hazátlan bitangok,

henem az országot fenntartó elemek, akik a mostani népkormány harcosai és akik mindennel és mindenkivel szemben, öt évi keserves nehéz küzdelem árán elért jogokat, ha kell a legvégső eszközrel is megvédik. A gyűlést Bonyhády Ferenc nyitotta meg. Utána **Bau Márton** hosszabb beszédben ismertette a szociáldemokrácia célját. Öntő Gyula parázs gyújtó beszédjével, melyet sok helyen harsogó éljen és helyeslés, zugó „ugyvan” szakított meg s rámutatott a szervezkedés fontosságára, a szocialista sajtó terjesztésére. Az ad hoc gyűlés a népkormány nyelvével este 1/2 8 órakor ért véget.

— **Adományok gyűjtése.** A lévai nőegyesületek és a fenimisták egyesülete lévai csoportjának a segélyre szorultak javára eszközölt gyűjtésről megkaptuk a teljes elszámolást, ezt azonban lapunk szűk kerete miatt csak alkalmilag és részletekben fogjuk közölni.

— **Márcliusig fizetik a hadisegélyt.** A hadügyminiszter rendeletet küldött a vármegyékhez és a városokhoz, amelyben aziránt intézkedik, kinek kell megadni és kitől kell megvonni a hadisegély kifizetését. A kormány úgy tervezte, hogy a hadisegélyt december végével megszünteti, miután eddig minden vonalon keresztülviszik a teljes leszerelést. Ezen szándéktól azonban megbízható forrásból eredt értesülés szerint — elállottak, mivel a zordon téli hónapok semmiféle munkaalkalmat nem nyújtanak a mezőgazdasági munkásoknak, akikre családjukkal együtt a legnagyobb nyomorúság várna, ha e hónap végével beszüntetnék a hadisegélyt. Nagyon valószínű tehát a terminusnak tavaszig való kitolása, hogy a harcterekről hazaérkező vagyontalan katonákat és hozzátartozóikat megóvja a tél nyomorúságától.

— **Az előző kormányok által kiadott rendeletek** érvényessége tekintetében kételyek merültek fel, különösen a kereskedők és iparosok körében. Szükségesnek tartjuk éppen ezért nyomatékosan kijelenteni, hogy amennyiben a mostani kormány nem adott ki olyan értelmű rendeletet, amely az előzőt kifejezetten hatályon kívüli helyezi vagy módosítja, az változatlanul érvényben marad és továbbra is szigorúan betartandó. Nem szabad az érvényes legmagasabb árnál semmit drágábban vásárolni, sem eladni; a bejelentésre kötelezett készleteket továbbra is be kell jelenteni, a küldeményekhez, ha a szállítási igazolvány-kényszer nem szüntetett meg, a szállítási igazolványt meg kell szerezni stb. A népkormány programjába vette a forgalmat korlátozó intézkedések fokozatos lefagaszát, már több rendeletet bocsátott ki, melyekkel bizonyos élelmiszerek és takarmányműek tekintetében a szállítási igazolványok szükségességét megszüntette, de minden rendelet, melyet nem helyezett kifejezetten hatályon kívül, továbbra is érvényben marad.

— **Gyász hírek.** Mély fájdalom érte **Tonhaiser Ferenc** lévai kereskedőt, akinek neje szül. **Szabó Mária**, aki férjének hadbavonulása óta a legnagyobb szorgalommal vezette az üzletet, e hó 8-án, este 10 órakor, 28 éves korában elhunyt. A fiatal, jólelkű asszonynak halálát forrón szeretett férje, két kis árvája, nagyszámu rokonság és sok ismerőse gyászolja. Temetése igen széles körű és őszinte részvétel mellett e hó 10-én délután 2 órakor ment végbe. Hült tetemeit a r. kath. temetőben helyezték örök nyugalomra. — Itt említjük meg azt a szomorú hírt is, hogy **Tonhaiser János**, hentes és mészáros, az elhunytak sógora, Nagysállóban vadászati alkalmával hirtelen meghalt. Halálát szívizélhűdés okozta. Alig negyed év alatt már több gyászeset érte a **Tonhaiser-** és a vele legközelebbi rokonságban levő **Németh-családot**, amelyekből négyen haltak meg életüknek legszebb korában. — A veszedelmes spanyol betegség rövid szünetelést tartva, úgy látszik, Léva újra terjedni kezd; már eddig is több áldozata van. Ezeknek egyike **Varhanyik Lajos**, postaaltisztnek legszebb reményekre jogosított **Gyula** nevű kedves és egyetlen fia, aki mint tart. hadnagy egy és fél évet töltött a harctéren, ahol meg is sebesült. A kiváló szorgalmu

ifju néhány napig tartó betegség után e hó 14-én éjjel 21 éves korában hunyt el. Halála mélyen lesújtotta szülőit és az egész városban nagy részvétet keltett Földi maradványait ma d. u. 3 órakor a r. kath. temetőben, a hősök sírhelyén, katonai pompával helyezik örök nyugalomra.

— **Váratlan halál.** Özv. **Szabó Sámuel**né fájdalomtól megtört szívvvel jelenti, hogy férje **Szabó Sámuel**, horhii áll. tanító, tart. főhadnagy f. hó 8-án, életének 34, — boldog házasságának 10-ik évében menjének, öt gyermekének és rokonságának mély fájdalomra váratlanul elhunyt. Az ügybuzgó tanfőúrunk aki hosszú időt töltött a harctéren, hült tetemeit e hó 10-én Ungváron az ág. ev. egyház szertartása szerint nagy és őszinte részvétel mellett helyezték nyugalomra.

— **A fosztogatásokból eredő károk megtérítése.** A magyar belügyminiszter leputóbb rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a fosztogatások és rongálások következtében szenvedett károkat küldöttségek, illetve bizottságok fogják megállapítani. Az ilv módon megállapított károk megtérítése iránt intézkedés történik, hogy a károkat azok térítsék meg, akik azokat okozták.

— **Egy kis gyermekhalála.** Mély gyász érte **Semsey Tibor** lévai főgimn. tornatanárt és nejét: szül. **Kivács Kornélia** urasszonyt, akiknek hön szeretett kis fiuk, **Gyuszika**, f. hó 11-én, életének 4-ik évében meghalt. A kedves kis halottat e hó 13-án a r. kath. sírkertben hantolták el. A szülők nagy fájdalmában őszintén osztoznak rokonaik és ismerőseik is.

— **Házasság.** **Kontorovits Mihály Steiner** Va'ika e hó 9-én Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Elszámolás.

A lévai jótékony nőegyletek és a fenimisták egyesülete lévai csoportjának közös segítő akciója nyilvános elszámolását a segélyezettek nevében hálás köszönetet mondva a jószívű és kegyes adományozóknak, a következőkben terjeszti a nagyérdemű közönség elé:

Adományként befolyt:

Készpénz, összesen 440 K —

Adományozták: Kürti Gusztáv és Umstodter Mór urak (200 k.) Deutsch Mihályné urnő (50 k) Birta Józsefné urnő (10 k) Boldizsár Györgyné urnő (10 k) Schwitzer Gyuláné urnő (Weisz Gy.-né utján 50 k) N. N. (20 k) Streicher Olga és Caesa urleányok (20 k) A lévai filléregyesület (30 k) Streicher József ur (Dr. Prizner Gy.-né urnő utján 50 k) összesen 440 korona

Ezenfelül, a Nemzeti Tanács egyelőre 600 k. (Hatszáz korona) hitelt engedélyezett a segítő akció céljaira, azzal, hogy abból a legsürgősebben szükséges tüzelőanyag beszerzési költségei; és esetleg más rögtöni segélyezésekre szükséges költségek fedezetet nyerjenek.

Ruhaneműekben átvett a segítő akció: 8 pár különféle női és gyermekcipő 36 db. különféle férfi gyermek és női fehéreműt 1 kevéssé használt teljes férföltözet (3 db) 23 db. különböző használt női és gyermek szövetruhát. sapkát stb. És 6 db. uj leány felöltőt, 3. ruhaneműt adományozták: „Egy Feminista” 6 db. fehéreműt és egy pár cipőt. Kürti Gusztáv 6 uj leányfelöltőt Dr. Mauthner Józsefné urnő egy egész öltözkészlet férfi ruhát, 5 db. különféle szövetruhát és 5 db. különféle huzatot, Schwitzer Gyuláné urnő 10 db. különféle fehéreműt és 4 p. cipőt A többi fent felsorolt ruhaneműt, Balog Lajosné, Belcsák Antonia urnők Bercsenyi Albert, Gombos József urak özv. Grapka Józsefné urnő és Rohács Gyula ur adományozták.

(Folyt köv.)

Búcsúszó.

Mindazon kedves ismerőseimnek, kiktől személyesen el nem búcsúzhattam — ez uton küldöm üdvözlémet.

Sydó Sándor.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen anyósom özv. Szalmay Józsefné elhunytá alkalmából fájdalommal részvétükkel enyhíteni szívesek voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet

Léva, 1918. december 12.

Sebő István és családja.

Jótekonyság.

A Stefánia árvaháznak egy névtelen Garamujfaluból 88 —, *Hulják* János tanító ugyancsak Garamujfaluból 28 koronát küldött. Hálás köszönet a jólelkű adományokért!

Belesák László és családja a tüdőbeteg gondozó intézetnek 10 koronát adományozott — Hálás köszönet az adományért!

Az *Engel József és Fia* cég által a vármegyének szállított hatósági cikkek közvetítése révén elért nyereség címén jótekonyságra felajánlott összegből Barsvármegye alispánja a lévai ev. nőegyletnek 500 koronát juttatott. — Köszönet érte!

Bándy Endréné,
nőegyleti elnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1918. évi dec. hó 1.-től évi dec. hó 14.-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kürti Gusztáv Mandl Debora	leány	Vera
Rohács Gusztáv Bélik M.	fiu	Gusztáv
Varhanyik János Poprácz P.	leány	Mária
Varannay Lajos Juhász M.	leány	Iren
Petrás Gervác Szkala J.	leány	Julianna
Szabó Sándor Nagy Rozália	fiu	halva szült
Patkós Sándor Deményi I.	leány	Ida Magda
Kovács István Kotlár J.	fiu	Rudolf
Agg Bálint Gracza Jolán	fiu	Gyula Miklós

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
özv. Tóth György Rajcsányi Kamilla	ref. r. kath.
Bandzi András Takács Julianna	r. kath.
özv. Kiss József Kucsera Anna	r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Juhász Miklósné	70 éves	Szerviszivbaj
Lazie Demeter	29 "	tüdőgyulladás
Bella Mátyás	40 "	tüdőgümőkór
özv. Varhanyik I-né	94 "	Szivizomelfá.
özv. Trsanyovszki J-né	67 "	agykori gyeng
Torma Lajos	67 "	szivhűdés
Jancso Mária	4 "	roncs. toroklob
özv. Pivarcsi Antalné	61 "	idült veselő
özv. Opecska Ferencz	78 "	gutaütés agyver.
özv. Szalmay Józsefné	73 "	tüdőlegdaganat
Tonhaizer Ferenczné	28 "	idült veselő
Semsey Gyula	4 "	tüdőgyulladás
özv. Klacsmányi J-né	48 "	bélrák
Brtko György	78 "	aggaszály
Szecső Anna	5 hó	tüdőgyulladás
Hacsó Mihályné	26 éves	tüdőgyulladás

A lévai katonai állomásparancsnokság tisztkara fájdalommal jelenti, hogy szeretett bajtársa

VARHANYIK GYULA

t. hadnagy

f. hó 14.-én rövid, de kínos szenvedés után elhunyt.

Temetése f. hó 15.-én d. u. 3 óra-kor lesz a hősök temetőjében.

FOGORVOSI ÉRTESETÉS.

Értesitem nb. pácienseimet, hogy rendeléseimet, **mai naptól** ujból megkezdem

KONTOROVITS MIHÁLY
fogorvos.

Kisebb ház

megvételre kerestetik.

Cim e lap kiadóhivatalában.

Eladó cseplőgép.

Egy kifogástalan karban levő 3-as Ganz-féle motorcseplőgép haláleset miatt eladó.

Cim a kiadóhivatalban

KIADÓ KORCSMA.

Garamdamásdon Weikszler Kálmán korcsmája, betegség miatt azonnal kiadó.

Felhívás Szőlőtelepítésre!

Előrendü garantált filaxeramentes Nova-féle hazai Magántermő gyökerező szőlővessző eladás kedvezményes áron. Készlet kérmillió Mindenütt telepíthető Jó siker várható. Nagyban telepítésekre, elhanyagolt, kipusztult régi szőlők újjá telepítésére valamint hiányok pótlására ajánlat. Nova-féle fehér és

külön vörös bort termő fajokban kaphatók. Ara igen szép dus erős gyökérzetű, szavatolt első osztályú minőségben ezer darabként K 300.—. Tavasz szállításra, a rendelést kitevő összeg előzetes beküldése ellenében szállítatik, csomagolásért csak saját kiadásainkat vesszük utánvétebe. Aki jó és sok bort óhajt kevés költséggel termelni, az már most rendelje meg szükségletet. Ki most rendel, az a tavasszal idejében fog ültethetni. Az uradalmi szőlők részére is igen nagy mennyiség rendelhető. Rendeléseket: név, lakhely utolsó posta, megye és rendeltetési vasutállomás pontos feltüntetésével a pénztalvány szelvényén is megtehető, vagy ajánlott levél által kéretik beküldeni, czím:

NOVA szőlővessző és szőlő-oltványtelep kezelésére.

ARAD, Szabadságtér 10.

MUNKÁSOK! POLGÁRTÁRSÁK!

Végig szenvedtél a háboru rettenetes romlásait, nyomorúságát! Leráztátok végre magatokról azokat a bilincseket, amelyekkel lelketlen gonosztevők évszázadokon keresztül guzba kötöttek benneteket.

A magyar népköztársaság kormánya, amely egyedül a ti akaratatok és bizalmatok révén van a helyén, benneteket hiv segítségül, hogy segítsétek felépíteni, széppé, hatalmassá tenni ezt az országot, amely ezentul igazán egyedül **csak a tiétek, a magyar népé!**

Rólatok, akik ezt az országot ilyen szívós kitartással újra alakítjátok a Magyar Népköztársaság kormánya gondoskodni akar és elhatározta, hogy amíg mindnyájatokat kellő munkával elláthat, hogy sokat nélkülözött családjaitok nyomorúságán enyhítsen, segíyezni fog:

élelemmel, munkával, pénzzel!

Jelentkeztek tehát mindannyian, akik **nélkülöztek, szenvedtek, akik segélyre rászorultok** és akiknek **egyéb panaszai vannak** a

MUNKÁSOTTHONBAN

(Fogadó-utca volt Adler-féle kávéház helyiségében) d. u. 2 és 6 óra között.

A Munkás-otthon vezetősége.

Pályázati hirdetmény.

A lévai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága pályázatot hirdet:

Egy 1600 korona évi törzsfizetéssel, 480 korona évi lakbérrel és a megfelelő háboruspótlékkal javadalmazott **I. oszt. kezelőtiszt — külellenőri** — állásra, egy 1100 korona évi törzsfizetéssel, 360 korona évi lakbérrel és a megfelelő háborussegéllyel javadalmazott **II. oszt. kezelőtiszt** állásra, egy 900 korona évi fizetéssel, 240 korona évi lakbérrel, 130 korona évi ruhaátalánnyal és a megfelelő háboruspótlékkal javadalmazott **szolgai** állásra.

A sajátkezűleg irt pályázati kérvények a lévai ker. mbptár igazgatóságához, illetve **1918. évi december 31.-ének déli 12 óráig** nyújtandók be a ptárnál. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem lesznek figyelembe véve.

A pályázók a kérvényben életkorukat, magyar állampolgárságukat, előképzettségüket és eddigi működésüket okmányokkal tartoznak bizonyítani, pénztár főorvosi, vagy hatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig igazolni, hogy egészségesek.

Csak teljes koru, de 40 évnél nem idősebb egyének alkalmazhatók a fenti állásokra. A pályázatra kiirt állások betöltésénél egyenlő minőség mellett és általában is előnyben részesíttetnek azok, akik magánál a pénztárnál, az Országos Pénztárnál, vagy valamely kerületi pénztárnál eltöltött, hosszabb ideig tartó sikeres szolgálatot képesek igazolni. Egyébként az 1907. évi XIX. t. c. 110. §-ában előirt korlátozások szem előtt tartandók. Az állások betöltése egy évi próbaidőhöz van kötve, ezen idő alatt a szolgálati viszony minden kártalanítás nélkül a szabályszerű felmondás mellett megszüntethető.

A megválasztottaknak állásaikat azonnal el kell foglalniok. Az érvényben levő szolgálati és fegyelmi, valamint az illetmény szabályzatnak a megválasztottak kötelesek magukat alávetni.

Kelt Léva, a lévai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1918. decz. 4-én megtartott határozatképes üléséből.

Lévai kerületi munkásbiztosító pénztár.

1918. évi 6725. számhoz.

Ponty és kárász eladás.

A revisteváraljai kincstári haltelelőbe 1918. év őszén bebocsájtott mintegy 3048 drb — 2200 kg. ponty és 400 kg. kárász (ebből mintegy 40—80 drb. nyom 1 kgot) zárt írásbeli ajánlatok útján eladásra kerül.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatok 1918. évi december hó 18-án d. u. 4 óráig nyújtandók be Zsarnóczán az államkincstári erdőhivatalnál, hol azok ugyan-ez évi december hó 19 én d. e. 10 órakor bontatnak fel nyilvánosan.

Kikiáltási ár nincs megállapítva.

A vásárolt hal leg ölebb kétszerre elviendő és pedig az árverés napjától számított 6 héten belül. Ez idő alatt az erdőhivatal a halállományt őrizteti, de azért nem szavatol.

Az ajánlathoz az egész vételár 25⁰/₀-a bántépénzül csatolandó, többi része, valamint a gyermekevelési alapra a vételár ²/₁₀-a a halátvételtkor fizetendő.

A vételár a tényleg lemerít és átadott súly alapján számított ki.

Az átadás költségeit vevő fizeti. A kifogáshoz az erdőhivatal a lehetőség szerint hálót, zsákokat kölcsönöz.

Ajánlat tehető az egész halmennyiségre vagy annak egy részére és pedig szorosán az ajánlati űrlap szerint, amely a borítékkal együtt az erdőhivatalnál kapható.

A bélyegilletéket az árverési jegyzőkönyvre — mely egyben szerződés is lesz — a vevők fizetik.

Zsarnóca, (Barsm.) 1918. decz. hó.

Állami kincstári erdőhivatal.

Bräuer Géza

fogműterme

Léva, Kazinóy-utca 1—3. szám

(Klain Ödön féle ház)

Szolgai állás

betöltendő a tüdőbeteg gondozó intézetnél. Bővebb felvilágosítást ad az intézet vezetője Dr. FROMMER IGNÁCZ.

Eladó ház

Léva, Honvéd-utca 6. Bővebbet

Halász Gyula, Bpest, Dohány-utca 26. III. 40.

Sertés vágást

elvállal helyben és vidéken is

LOVAS JÁNOS Léva, Klapka utca 13.

CZUKOR

helyett használható

MEZ elsőrendű minőségben

Kapható

SINGER IZIDOR

fűszer üzletében Léva.

Maximális áron alul

kaphat béke időbeli legfinomabb

rum és likőr esenciákat

minden mennyiségben.

10% engedmény minden cikkből.

PICK ENDRE

vegyszer- és illatszerüzlet LEVÁN.

Eladó szán

jó ülésekkel, szerszám csörgővel.

Cím e lap kiadóhivatalában.

Tüzifa raktár.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Léván Weisz malom-mellett

fadepot nyitottam

s bármikor házhoz is szállítok jó minőségű tüzfát.

BRAUN ADOLF

Léva, Zöldkert u. 15.

Bérkocsi.

Tisztelettel van szerencsém ez-uton közzétenni, hogy kétfogatu nyitott vagy zárt bérkocsimmal Léva város és környéke nagyérdemű közönségének 1919 január 1-től kezdve minden időben rendelkezésre állok. — Elvem: pontos és jutányos kiszolgálás. — Bérkocsi állomás: Léva, László u. 6. szám. — Kocsirendeléseket a Városi Szállodában is elfogadnak. — Telefonszám 34.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kéri:

GLIGOROVITS MIKLÓS

a városi szálló portása.

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

KERN TESTVÉREKNÉL

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPITTATOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer és csemegeárak. Naponta friss felvágottak Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobbminőségű kávék. „Gloria“ pörkölt kávé különlegesség Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárak és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas konyhaedények modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények, forralók és vasaló

G A Z D A S A G I C I K K E K :

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczélvilla, fűrész, ojtókés, metszőolló ágfűrész, tömlő, szivattyu, vizmentes ponyva, gépszij gyári áron.

Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.

Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horga nyozott sodronyfogat kerítés nagy raktára — —

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léva.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcéplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek Világhírű RAPID lánczoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

FOG-

huzás
sörök
tömés
műfogak

a mai kornak megfelelő igények mellett a legjutányosabban és a leggyorsabban eszközöltetnek

Fülöp Béla fogtechnikusnál Léva, Teleky-utca 2.